

Lutkovna kritika

Filigransko oživljena "golazen" v sožitju

Spoznavanje sožitja z gomazeče-mrgolečimi drobnimi živimi bitji domiselno v uprizoritvi Male živali avtoric Lile Prap in Barbare Bulatović v **Lutkovnem gledališču** Ljubljana

UROŠ SMASEK

Samostojno pripovedno celoto seveda logično predstavlja zelo domiselna nova uprizoritev Male živali domačega avtorskega tandema svetovno uveljavljene likovno-literarne ustvarjalke **Lile Prap** (zaslužne za istoimensko knjigo oziroma slikanico kot predlogo uprizoritve) in najbrž kar neizčrpno inventivne lutkarice **Barbare Bulatović** (prirejevalke predloge v lutkovno igro in njene režiserke ter soavtorice likovne podobe pa tudi soizdelovalke lutk, scene in scenskih elementov). A sicer je to druga lutkovna premiera izmed sedmih (od tega šestih za otroško občinstvo in ene za odraslo) v aktualni gledališki sezoni 2010 / 2011 v **Lutkovnem gledališču** Ljubljana (**LGL**), premierno uprizorjena na Malem odru 7. in 8. oktobra.

Toda, ob logični pripovedni samo-

stojnosti so Male živali na nek način drugo poglavje sicer pripovedno tudi samostojne uprizoritve **LGL** izpred približno sedmih let, naslovljene Zakaj?, v kateri je že po motivih Lile Prap prav tako Barbara Bulatović enako vsestransko kot tokrat "oživila" velike živali. A za razliko od njih, ki so se morale znajti v živalskem vrtu, resda precej nagajajoč čuvajskemu osebju, se tokratne male živali znajdejo v nekakšni dnevni sobi, nagajajoč čistilki, obsedeni s sterilno čistočo in njimi samimi kot "grozečo golaznijo". Še za večjo uprizoritveno razliko od velikih živali, uprizorjenih s svojevrstnimi lutkami (tehnično na način šotora, z lahkim ogrodjem, odetim v blago), pa so male živali oživljene tako rekoč filigransko.

Prizorišče zanje predstavlja kulisa sobe - predvsem bolj ploskovito ene njene, recimo, osrednje stranice in delov stranskih -, ki "zapira" odrsko odprtino po širini ter s prehodi med posameznimi kulisnimi deli "odpira" dohode na igralno površino odra in odhode z nje. S pravzaprav prosojnim materialom, iz katerega pretežno so njene površine, pa kulisa omogoča senčno gledališče oziroma projekcije senčnih lutk ter ponekod tudi njihove "žive" intervencije na sceni (polici knjižne omare ipd.). A velika presenetljivost uprizoritve so

prav lutke, neverjetno žive tako v senčnih oziroma projekcijskih kot "živih" nastopih. Poleg tega pa preseneti vsaj še izjemna uvodna lutkovno-scenska domislica z veliko pajkovo mrežo, ki konča dobesedno v čistilkinem sesalču.

Lutkovne male živali odlično oživljajo **Jernej Slapernik**, **Asja Kahrmanović** in **Miha Arh** ob animacijski asistenci **Jureta Lajovića**, živo čistilko pa **Alenka Pirjevec**, vsi skupaj ob sodelovanju svetovalca za gib, posebne učinke in trike, sicer prekaljenega cirkuškega in tudi gledališkega praktika **Ravila Sultanova** (mimogrede, aktualnega nagrajenca nacionalnega 13. festivala slovenskega filma zastransko vlogo v novem, nagrajevanem, zelo svojstvenem "vojnem" celovečercu Circus Fantasticus avtorja Janeza Burgerja) ter ob spet posrečeni glasbi in duhovitih songih že dolgo lutkam zvestega inventivnega, a sicer vsestransko dejavnega avtorskega tandema Nina de Glerie in Jelene Ždrala.

Poanta domiselne uprizoritve pa je človeško spoznavanje sožitja z gomazeče-mrgolečimi drobnimi živimi bitji in pravzaprav tudi nujnost tega, duhovito podana skozi neposredno doživljanje njihovega navdse raznolikega družbenega oziroma družabnega, tudi kulturnega življenja.

Velika presenetljivost uprizoritve Male živali so lutke, neverjetno žive tako v senčnih oziroma projekcijskih kot "živih" nastopih. (Dokumentacija [LGL](#))